

JAARVERSLAG BESTUUR VVR OKTOBER 2013-MEI 2014

I. INLEIDING

Door de vervroeging van de datum van de Algemene Ledenvergadering met drie maanden biedt het bestuur u nu een verslag over driekwart jaar aan.

Er is evenwel voldoende te melden, al is nog niet alles wat in het Werkplan 2013-2014 was voorgenomen op dit moment al gerealiseerd. Vooral is er geogst op dossiers, die soms jarenlang de aandacht van de VVR hebben gehad. Te noemen zijn onder meer de uitspraak van het Hof Arnhem inzake de rechtspositie van huishoudelijk werkers, de uitspraak van het CEDAW inzake de zwangerschapsuitkering van ZGP-vrouwen en het eerste vrouwelijke SGP-raadslid, dat zitting nam in de gemeenteraad van Vlissingen.

II. BESTUUR

Tijdens de ALV op 9 oktober 2013 is een aantal nieuwe bestuursleden aangetreden. Nieuw zijn Marina van de Vijver-Aeckerlin, Joke Swiebel en Leo Klein. Monique Schuurman is als toegetreden tot het bestuur als zogenoemd meedraaiend lid. Marina is benoemd in de functie van penningmeester van het bestuur. Joke is bereid gevonden om de Lustrumcommissie te leiden en Leo is contactpersoon met de werkgroep Sociaal- en Europees recht en de Projectgroep Deeltijders aan huis. Het voorzitterschap bleef in handen van Mieke van der Burg en Cathrijn Haubrich is secretaris gebleven. De overige functies en taken zijn onder alle bestuursleden verdeeld. Evenals vorig jaar is wijziging opgetreden in de inhoudelijke en organisatorische ondersteuning van het bestuur. Jasmin Lagziel is opgevolgd door Nacha Rakraki. Toos Verhaar is al jaren onze steun en toeverlaat voor de financiële administratie. Ook de ledenadministratie, het bijhouden van de binnengekomen vragen en verzending van stukken zijn bij haar en goede handen. Het bestuur dankt hen hierbij voor hun inzet

III. ACTIVITEITEN

Bijgevoegd is een overzicht van activiteiten van het bestuur (Bijlage A). Hieronder volgt de inhoudelijke beschrijving van de belangrijkste activiteiten.

III.a. Het Jaarcongres 2013

Het jaar is begonnen met een druk bezocht Jaarcongres (9 oktober 2014) over Vrouwenrechten=Mensenrechten. Duidelijk werd dat mensenrechtenverdragen in Nederland meer worden gezien als een exportproduct en niet als iets dat voor Nederland een leidraad voor eigen beleid kan of moet zijn. De regering en het parlement verwijzen zelden naar het Vrouwenverdrag of de CEDAW aanbevelingen. Ook al steekt de aandacht voor het Vrouwen- en Kinderrechtenverdrag positief af ten opzichte van andere verdragen - met name door de actieve opstelling van NGO's - het kennisniveau inzake mensenrechten is laag, ook bij professionals. Scholing is nodig ook op lokaal niveau. De VVR werd aangeraden hiervoor alle wegen te (blijven) bewandelen en meer aandacht te richten op gemeentelijk niveau. Het dicht bij huis bewust maken dat ook daar mensenrechten in het spel kunnen zijn (verslag op website). Samen met het Netwerk VN-Vrouwenverdrag, Vluchtelingenorganisaties Nederland en Rights4Change is op 7 mei jl een workshop over mensenrechten in de buurt georganiseerd.

III.b Lustrum (10/30-jarig bestaan)

Zoals al in het werkplan was aangegeven lag een van onze prioriteiten voor dit jaar in het vieren van het 10-jarig/ 30-jarig bestaan van de VVR. Er is een lustrumcommissie geformeerd onder leiding van bestuurslid Joke Swiebel. Daaraan nemen verder deel: Cathrijn Haubrich, Wil Post, Leo Klijn, Monique Schuurman en Ines Orobio de Castro. Er is aanzienlijke voortgang geboekt. Er wordt een Lustrumcongres georganiseerd met een spannend onderwerp: **“Recht zonder m/v”, Afschaffen van sekse als juridische categorie?**

Het congres wordt gehouden op 13 november 2014 in ‘Ottone’ te Utrecht, Kromme Nieuwegracht 61 te Utrecht. Binnenkort zal nadere informatie over het congres bekend worden gemaakt.

III.c. De rechtspositie van deeltijders aan huis

Een onderwerp waarop de VVR zich al jaren profileert. Diverse bijeenkomsten, uitbrengen van het boek ‘Een baan als alle andere’, aanbidding van een petitie aan de TK leden etc. Mede als vervolg hiervan heeft minister Asscher in juni 2013 de Commissie Kalsbeek (Commissie Dienstverlening aan Huis) ingesteld om te onderzoeken of het (door NL ondertekende) ILO-verdrag nr. 189 spoort met het Nederlands beleid en wetgeving en heeft met enige vertraging haar advies op 28 maart 2014 uitgebracht aan de minister. Het bestuur overweegt nog een bijeenkomst te organiseren naast de expertmeeting die de FNV en het OSB houden op 14 mei as.

Een ander succes op dit terrein is de uitspraak van het Hof Arnhem-Leeuwarden op 5 november 2013. Het hof heeft bepaald dat alfa hulpen die werken via de bemiddeling van een thuiszorginstelling, een arbeidsovereenkomst hebben met die thuiszorginstelling. De VVR heeft de alfa hulp van meet af aan bijgestaan. De procedure voor de Kantonrechter is gefinancierd door het Proefprocessenfonds en het Hoger Beroep door Abvakabo FNV. Dat levert uiteraard een andere rechtspositie op, waarbij de alfa hulp in deze casus ook recht had op een langere duur van de ziekte-uitkering dan de nu uitkeerde 6 weken.

III.d. Uitkering zwangere zelfstandigen

CEDAW heeft tijdens de 57ste sessie in februari 2014 haar oordeel gegeven over de klacht van zwangere zelfstandigen die na de intrekking van de eerste publieke verzekering voor zwangere zelfstandigen in 2004 zonder uitkering hun zwangerschapsverlof moesten uitzitten. Vanaf 2008 is weer een publieke zwangerschapsregeling ingevoerd. Na de intrekking van die eerste publieke verzekering hebben FNV, het Proefprocessenfonds Clara Wichmann en zeven individuele vrouwen – met ondersteuning van de VVR - tot aan de Hoge Raad geprocedeerd tegen de Staat der Nederlanden. Namens zes van de vrouwen is vervolgens eind 2011 een klacht bij het CEDAW-Comité ingediend.

Op 17 februari 2014 heeft CEDAW klaagsters volledig in het gelijk gesteld. CEDAW merkt op dat artikel 11 van het Vrouwenverdrag niet alleen een inspanningsverplichting bevat, maar ook een resultaatsverplichting: de aangesloten staten dienen het Vrouwenverdrag volledig uit te voeren en zich niet te verschuilen achter de redenering dat het artikel alleen instructies bevat en geen dwingende normen. Inhoudelijk oordeelt CEDAW dat de Nederlandse Staat zwangere vrouwen nadeel heeft toegebracht. Dit vormt een rechtstreekse discriminatie op grond van geslacht en is daarmee in strijd met artikel 11 Vrouwenverdrag. De staat heeft bovendien gehandeld in strijd met artikel 11 lid 2 onder b van het Vrouwenverdrag door een bestaande regeling voor zwangerschapsverlof voor zelfstandigen in te trekken zonder een nieuwe regeling te treffen.

III.e. Prostitutiebeleid

Op dit terrein spelen diverse activiteiten vanuit de VVR.

1. Lokaal prostitutiebeleid (Utrecht) en verbetering van de rechtspositie van sekswerkers

De VVR heeft zich het afgelopen jaar intensief ingezet voor juridische aspecten ter verbetering van de positie van prostituees na de sluiting van de boten aan het Zandpad te Utrecht. Zo is veel energie gestopt in het opzetten van een coöperatie van sekswerkers die inmiddels bestaat en in de aanvraag van een exploitatievergunning. Dit geldt ook voor het verkrijgen van nadeelcompensatie van de gemeente Utrecht.

2. Deelname aan het Landelijk Platform

Ook meer algemeen heeft de VVR zich ingezet voor de verbetering van de rechtspositie van de sekswerkers. De VVR neemt daartoe deel aan het Landelijk Platform Verbetering Rechtspositie Prostituees. Dit jaar zal nog een bijeenkomst worden georganiseerd over verbetering van de rechtspositie van sekswerkers.

3. Wetsvoorstel Regulering prostitutie/Novelle

Na een lange voorgeschiedenis waar de VVR een prominente rol heeft gespeeld, is nu een zogenoemd Novelle aan de orde. Een aanpassing van de oorspronkelijk Wet regulering prostitutie. Op 7 april 2014 heeft VVR een commentaar geschreven op genoemde Novelle. Na aandacht te hebben besteed doelstelling van wetgeving/beleid en beeldvorming heeft de VVR kritiek geuit op:

- 1 het niet uniform zijn van het vergunningenstelsel voor gemeenten (nuloptie blijft mogelijk);
- 2 zonder toestemming binnentreden in een woning;
- 3 verhoging leeftijd van 18 naar 21 jaar
- 4 strafbaarstelling van jonge sekswerkers en klanten

Dit commentaar is na te lezen op de website van onze Vereniging. De Tweede Kamer heeft inmiddels dit commentaar betrokken bij de schriftelijke behandeling van de Novelle. Op dit moment is het antwoord van de minister nog niet binnen.

4. Evaluatie Opting-In in Seksclubs

In 2008 werd de zogenoemde opting-in regeling tijdelijk ingevoerd en verplicht gesteld voor besloten seksbedrijven. Deze regeling liep op 31 december 2013 af. De Belastingdienst is eind 2013 gestart met een evaluatie van deze regeling en onlangs is deze afgerond. Voor deze evaluatie heeft zij echter een zeer beperkte evaluatiegroep samengesteld. Dat was de reden voor de VVR en het Platform Positieveverbetering Prostituees een eigen evaluatie te ondernemen. Deze evaluatie is nog net op tijd, op 31 maart jl. ingediend bij de Belastingdienst en tevens verspreid onder Tweede Kamerleden. De evaluatie is te vinden op de website.

III.f. Economische gevolgen van huwelijk en echtscheiding

Al eerder is bericht over de bijeenkomst, die eind juni 2013 samen met Rights4Change en het Netwerk VN-Vrouwenverdrag is georganiseerd over nieuwe algemene aanbeveling van het CEDAW-Comité over de Economisch gevolgen van huwelijk en echtscheiding. Een tweede bijeenkomst daarover is gehouden op 17 april 2014 te Amsterdam. De resultaten van deze twee conferenties zullen dit jaar worden verwerkt in de Schaduwrapportage naast de zesde Regeringsrapportage aan het CEDAW en de Mensenrechtenrapportage CRM 2014.

III.g. Toetreding tot de gemeenteraad van Vlissingen van Lilian Janse

"Lilian Janse wint als eerste vrouw ooit zetel met SGP" zo kopte Elsevier na de gemeenteraadsverkiezingen van 19 maart 2014. Deze mijlpaal is toch in niet geringe mate te danken aan de noeste volharding waarmee het PPF en de VVR hebben geprocedeerd tegen de Staat om een einde te maken aan deze discriminerende praktijk bij de SGP. Voldoende mijlpaal om in dit jaarverslag nog even te memoreren.

III.h. De themabijeenkomst "Partnergeweld en echtscheiding: en het

kind dan?"

De werkgroep Seksueel en Huiselijk geweld organiseerde op 7 november 2013 een bijeenkomst over het thema: Partnergeweld en echtscheiding. Hoe te handelen in het belang van 'kinderen' bij een echtscheiding van ouders, met name als sprake is van geweld tussen partners. De do's en don'ts voor professionals. Een HBO student werkt een en ander nader uit en zorgt voor artikelen in het NJB en in veel gelezen vrouwenbladen.

III.i. Beëindiging samenwerking aan onderzoek huwelijkse gevangenschap

Eind 2012 had de VVR besloten om samen met andere organisaties mee te werken aan een vijf jaar durend onderzoek over *Marital Captivity: Bridging the Gap between Religion and Law* door de Universiteit Maastricht. De NWO-subsidie was toegekend in de zomer van 2013 en de voorbereiding was rond. Helaas heeft het bestuur eind februari 2014 moeten besluiten af te zien van verdere deelname als partner bij genoemd onderzoek. De moeizame communicatie met de universiteit Maastricht en de vergeefse inspanningen van de VVR voor een doorstart - nadat FFF (Femmes for Freedom) zich had teruggetrokken uit het project- waren daar debet aan. Deelname bij dit project gaat immers de mogelijkheden van een kleine vrijwilligersorganisatie te boven. De VVR ziet uiteraard met veel belangstelling de uitkomsten van het project *Marital Captivity* tegemoet en zal de resultaten ook verspreiden.

III.j. Cassatie in het belang der Wet

De VVR besloot onlangs om samen met het Proefprocessenfonds en de Nederlandse Vrouwenraad een verzoek in te dienen bij de procureur-generaal van de Hoge Raad om een cassatieberoep in het belang der wet bij de Hoge Raad in te stellen. Het gaat hierbij om de vraag of het toepassen van een forse korting op nabestaandenpensioenen door pensioenfondsen vanwege groot leeftijdsverschil tussen partners, gerechtvaardigd is. Uit diverse uitspraken (Gerechtshof te Den Bosch, CGB en Hof van Justitie EG) volgt dat deze korting op het nabestaandenpensioen ongerechtvaardigd onderscheid naar geslacht en leeftijd oplevert. Alleen een uitspraak van het gerechtshof te Amsterdam (2006) wijkt van deze lijn af. Op deze uitspraak zal het verzoek tot cassatie in het belang der wet worden ingesteld. Het verzoek en uitleg van cassatie in het belang der wet is binnenkort te vinden op de website.

IV. Overige (vaste) activiteiten van het bestuur

IV.a. Beantwoorden van binnenkomende vragen

We kunnen constateren, dat er de afgelopen negen maanden een hausse aan vragen via de e-mail bij de VVR is binnengekomen. Soms echte noodgevallen, waarbij de VVR (werkgroepen of voorzitter) deze hulpvraagsters vaak doorverwijst naar de (rechts)hulpverleners, aangezien het hier gaat om individuele hulpverlening. Ook verder zijn het soms om gecompliceerde kwesties, maar ook meer algemene vragen bijvoorbeeld voor scripties, stages en/of interviews. Zo veel mogelijk zijn deze verzoeken gehonoreerd. De uitspraak van het CEDAW inzake de schending van rechten van zwangere zelfstandigen in het tijdperk 2004-2006 door de Nederlandse Staat heeft onlangs een stroom van vragen opgeroepen, hoe vrouwen die in die periode zwanger zijn geweest, alsnog daarvoor schadeloos kunnen worden gesteld. Binnenkort vindt een bijeenkomst plaats waar verder wordt gedacht aan vervolgacties.

IV.b. Website en Nieuwsbrieven

De actualisatie van de website is bijzonder succesvol. Steeds meer informatie is daarop terug te vinden. Ook worden gerechtelijke uitspraken die betrekking hebben op vrouwenrechten zoveel mogelijk op de website geplaatst.

De afgelopen periode zijn er vier Nieuwsbrieven verschenen, meer dan voorheen. Juist omdat het zo'n bezige periode met activiteiten en gebeurtenissen was, kon soms niet gewacht worden tot het moment van de gebruikelijke kwartaaluitgave.

IV.c. Samenwerking en netwerken

Het vorig jaar gehouden overleg met (politieke) vrouwenorganisaties werpt zijn vruchten af. Na het indienen van een gezamenlijk commentaar met andere vrouwenorganisaties op de Hoofdlijnenbrief Emancipatie, is onlangs een uitnodiging ontvangen om in juni 2014 aan een overleg met het PVO (Politiek Vrouwen Overleg) en de Tweede Kamer deel te nemen.

Uiteraard is ook periodiek overleg gevoerd met het Proefprocessenfonds (zie onder meer het hierboven genoemde Cassatie in het belang der wet), met het Netwerk VN-Vrouwenverdrag (zie de berichtgeving hierboven over de Schaduwrapportage CEDAW), met Atria en met het Landelijk Platform Positieverbetering Prostituees.

Het Bestuur VVR mei 2014

- **Bijgevoegd Overzicht van activiteiten**
- **Verslagen van de werkgroepen volgen**

ACTIVITEITENOVERZICHT BESTUUR VVR

september 2013 - mei 2014

Verrichte activiteiten

- 26 september Prinsjesdagborrel Atria
- 27 september Bijeenkomst UvH
- 3 oktober 2013 Werkgroep Huiselijk en Seksueel geweld 9 oktober 2013
Jaarvergadering en Jaarcongres VVR:
"Mensenrechten/Vrouwenrechten in Nederland"
- 7 november 2013 Themabijeenkomst "Vechtscheiding en Partnergeweld"
en het kind dan?" georganiseerd door Wg PFR en Wg HSG.
- 12 november 2013 Bijeenkomst Werkgroep Migratierecht
- 21 november 2013 Bijeenkomst Werkgroep Sociaal en Europees recht
- 20 februari 2014 Expertmeeting "Zelfbeschikkingsrecht in alle levensfasen,
Georganiseerd door Ministerie VWS en SZW
- 8 maart 2014 Bijgewoond bijeenkomst georganiseerd door Atria:
"Maakwerk van de toekomst"
- 8 maart 2014 Flashmob prostituees op de Dam te Amsterdam
- 20 maart 2014 Bijeenkomst Werkgroep Sociaal en Europees Recht, te Leiden
- 31 maart 2014 Bijeenkomst Werkgroep Personen- en Familierecht
- 17 april 2014 Bijeenkomst over economische gevolgen van huwelijk en
echtscheiding
- 7 mei 2014 Vrouwenrechten in de buurt, HITB
Een workshop over het inzetten van het mensenrechten voor
Verandering
- 13 mei 2014 Debat 'Make Europe better for Women!', georganiseerd door
Atria.
- 14 mei 2014 Expertmeeting huishoudelijk werk FNV en OSB
- 23 mei 2014 Feestelijke Bijeenkomst nav uitspraak CEDAW over het
'Arbeidsongeschiktheidsgat' van ZZP-ers (2004-2008)